

UDKAST

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v.
(Regler som følge af en ny gødningsforordning, regler om biostimulanter
og hæmmere og regler om obligatorisk digital kommunikation)

§ 1

I lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 4. januar 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 2214 af 29. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Det Europæiske Fællesskabs« til: »Den Europæiske Unions«.

2. I § 1 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Loven finder anvendelse for produktion m.v. og tilgængeliggørelse på markedet af produkter omfattet af § 2 eller af regler fastsat i Den Europæiske Unions forordninger«.

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

3. I § 1, stk. 1, der bliver stk. 2, ændres »opfylde de bestemmelser, der er fastsat efter §§ 2-4,« til: », medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions forordninger«.

4. § 2, stk. 1, nr. 5, ophæves og i stedet indsættes:

»5) At stimulere planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre kendetegn ved planten eller dens rhizosfære, herunder f.eks. næringsstofudnyttelse, tolerance over for abiotisk stress, kvalitetsegenskaber og tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

6) At forbedre frigivelsesmønstrene for næringsstoffer i et produkt, som forsyner planter med næringsstoffer, ved at forsinke eller stoppe specifikke grupper af mikroorganismers eller enzymeres aktivitet.«

5. I § 3 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* For forhold omfattet af stk. 1, 2. pkt., kan ministeren fastsætte supplerende regler om krav om registrering af virksomheder og anmeldelse af produkter.«

6. I § 4, *stk. 1*, indsættes efter »§ 3«: »stk. 1, 1. pkt., og stk. 2«.

7. I § 6 indsættes efter »ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri«: », medmindre andet er fastsat ved forordning,«.

8. § 9 a affattes således:

»§ 9 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, der er omfattet af denne lov eller af regler fastsat i medfør heraf eller af Den Europæiske Unions forordninger, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og eID og lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.«

9. I § 10 a, *stk. 1*, ændres »lov eller af regler udstedt i medfør her« til: »lov, regler udstedt i medfør af denne lov eller i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter«.

10. I § 13, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »Det Europæiske Fællesskab« til: »Den Europæiske Union«.

UDKAST

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2022.

Stk. 2. Regler, der er fastsat i medfør af § 2, stk. 1, nr. 5, i lov om gødning og jordforbedringsmidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 4. januar 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af nye regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets baggrund

2.1 Gødningsforordningen

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Lovens anvendelsesområde

3.1.1. Gældende ret

3.1.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser og den foreslåede ordning

3.2. Produktkravene i lovens § 1

3.2.1. Gældende ret

3.2.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser

3.2.3. Den foreslåede ordning

3.3. Tilpasning af bemyndigelserne i §§ 3 og 4 til at fastsætte regler om gødning og jordforbedringsmidler m.v.

3.3.1. Gældende ret

3.3.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri overvejelser

3.3.3. Den foreslåede ordning

3.4. Tilpasning af beskyttelsesklausulen i gødningslovens § 6

3.4.1. Gældende ret

3.4.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri overvejelser

3.4.3. Den foreslåede ordning

3.5. Øvrige ændringer

3.5.1. Obligatorisk digital kommunikation

3.5.1.1. Gældende ret

3.5.1.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri overvejelser

3.5.1.3. Den foreslåede ordning

3.5.2. Produkter omfattet af § 2

3.5.2.1. Biostimulanter

3.5.2.1.1. Gældende ret

3.5.2.1.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri overvejelser

3.5.2.1.3. Den foreslåede ordning

3.5.2.2. Regler for hæmmere

3.5.2.2.1 Gældende ret

3.5.2.2.2 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri overvejelser

3.5.2.2.3. Den foreslåede ordning

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at tilpasse lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 4. januar 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 2214 af 29. december 2020 (herefter gødningsloven), i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1009 af 5. juni 2019 om fastsættelse af regler om tilgængeliggørelse på markedet af EU-gødningsprodukter og om ændring af forordning (EF) nr. 1069/2009 og (EF) nr. 1107/2009 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2003/2003 (herefter den nye gødningsforordning).

Gødningsforordningen gælder umiddelbart i dansk ret, men den stiller dog visse krav om supplerende regler af hensyn til anvendelsen af forordningen.

Forordningen trådte i kraft i juli 2019, og forordningens regler om markedsføring af EU-gødningsprodukter m.v. finder anvendelse fra 16. juli 2022.

Gødningsforordningen sikrer, at produkter, der overholder kravene i forordningen, kan markedsføres frit inden for EU. EU-medlemsstaterne må således ikke forhindre markedsføring af disse produkter ved at stille særlige krav om f.eks. mærkning eller sammensætning.

Gødningsprodukter skal dog ikke nødvendigvis markedsføres efter reglerne i gødningsforordningen. En producent kan også vælge at markedsføre sit gødningsprodukt efter de regler, der gælder i de enkelte medlemsstater. Hvis en producent f.eks. ikke har ønsket om at markedsføre sit produkt i andre lande end Danmark, vil vedkommende kunne se bort fra gødningsforordningen og i stedet markedsføre produktet efter de danske nationale regler herfor.

Produkter, der er markedsført efter reglerne i den nye gødningsforordning, omtales i lovforslaget som ”EU-gødningsprodukter”, og produkter, der ikke markedsføres efter reglerne i den nye gødningsforordning, omtales som ”ikke-harmoniserede gødningsprodukter”.

Den nye gødningsforordning nødvendiggør, at gødningsloven tilpasses af to overordnede årsager. For det første skal det sikres, at der ikke er regler i gødningsloven, der i strid med forordningen vil kunne forhindre den fri adgang til at markedsføre EU-gødningsprodukter. For det andet skal det sikres, at der med hjemmel i gødningsloven kan fastsættes de regler, der er nødvendige for at anvende den nye forordning.

For at sikre, at gødningsloven ikke indeholder regler, der vil kunne være i strid med forordningens regler om fri markedsføring, foreslås gødningslovens §§ 1 og 6 justeret. Gødningslovens § 1 vedrører krav om, at gødningsprodukter skal have en dokumenterbar virkning, at de ikke må have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet og må ikke udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed. Gødningslovens § 6 vedrører myndighedernes foranstaltninger, mens et produkt undersøges nærmere.

For begge reglers vedkommende, er der tale om forhold, der også er reguleret i den nye gødningsforordning.

Der henvises til afsnit 3.2 og 3.4 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 og 7.

Efter gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., kan ministeren fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelse af EU-forordninger om forhold, der er omfattet af loven. Gødningslovens § 4, stk. 1, indeholder rammer for, hvordan bemyndigelsen i bl.a. lovens § 3 kan udnyttes. For at sikre, at der med hjemmel i bestemmelsen kan fastsættes de nødvendige regler for at anvende den nye gødningsforordning, så foreslås gødningslovens § 4, stk. 1, justeret.

Der er i dag regler om registrering og anmeldelse af gødningsprodukter i forbindelse med markedsføring. Sådanne registreringskrav følger ikke af gødningsforordningen, men de vurderes mulige og er ønskelige at opretholde. Der foreslås derfor indsat en særskilt hjemmel til at fastsætte sådanne krav, der også gælder EU-gødningsprodukter.

Der henvises til afsnit 3.3 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5 og 6.

Uafhængigt af den nye gødningsforordning foreslås gødningslovens § 9 a om obligatorisk digital kommunikation opdateret og udvidet til at omfatte kommunikation for hele det område, som gødningsloven vedrører.

Der henvises til afsnit 3.5.1 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

Endvidere foreslås bemyndigelsen i gødningslovens § 2, stk. 1, nr. 5, opdateret. Bestemmelsen udgør en hjemmel til at fastsætte regler for produkter, der er bestemt til at fremme optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø m.v. Bestemmelsen foreslås udvidet, så der med hjemmel i denne kan fastsættes nationale regler for en bredere kreds af biostimulanter, end hvad der er tilfældet i dag. Biostimulanter er produkter, der stimulerer planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det formål at forbedre kendetegn ved planten.

Der foreslås endvidere indsat en ny hjemmel i lovens § 2, stk. 1, nr. 6, til at fastsætte nationale regler for produkter, der er bestemt til at forbedre frigivelsesmønstrene for næringsstoffer i en gødning ved at forsinke eller stoppe mikroorganismers eller enzyms aktivitet.

Det drejer sig om produktgruppen ”hæmmere”, der udgøres af denitrifikations-, nitrifikations- og ureasehæmmere.

For både biostimulanter og hæmmere vil ændringerne indebære, at der kan fastsættes nationale regler for samme kreds af produkter, som er reguleret ved den nye gødningsforordning.

Der henvises til afsnit 3.5.2 nedenfor og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Endelig indeholder lovforslaget få øvrige ændringer af redaktionel karakter. Det henvises til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1, 9 og 10.

2. Lovforslagets baggrund

2.1 Gødningsforordningen

Med den gældende gødningsforordning, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2003/2003 af 13. oktober 2003 om gødninger, blev det indre marked delvist harmoniseret for visse gødningsprodukter. Forordningen omfatter gødninger af uorganiske materialer, der udvindes eller fremstilles kemisk.

Forordningen indeholder tekniske bestemmelser om mærkning, typebetegnelse og mindsteindhold af næringsstoffer i gødning, krav til sporbarhed og en beskyttelsesklausul ifald en medlemsstat har en begrundet formodning om, at et gødningsprodukt udgør en sikkerheds- eller sundhedsfare for mennesker, dyr eller planter eller en risiko for miljøet, uanset at den opfylder kravene i forordningen. Endelig indeholder forordningen krav til sikkerheden i forbindelse med ammoniumnitratgødninger.

Med den nye gødningsforordning udvides kredsen af gødninger, der reguleres. Forordningen omfatter fremover også gødninger af genanvendte eller organiske materialer. Formålet med dette er at skabe øget incitament for gødningsproduktion og handel i EU med produkter, der stammer fra disse materialer. Fremme af øget anvendelse af genanvendte næringsstoffer vil kunne bidrage til en yderligere udvikling af den cirkulære økonomi og give mulighed for en mere ressourceeffektiv generel anvendelse af næringsstoffer.

Med den nye gødningsforordning harmoniseres visse krav i forbindelse med markedsføring af de produkter, der er omfattet af forordningen. Det drejer sig om gødningsprodukter (organisk gødning, organisk-mineralsk gødning og uorganisk gødning), kalkningsmidler, jordforbedringsmidler, vækstmedier, hæmmere (nitrifikationshæmmere, denitrifikationshæmmere og ureasehæmmere), biostimulanter til planter og mekanisk gødningsproduktblandinger.

Der fastsættes i forordningen krav, som de enkelte produkter skal overholde for at kunne markedsføres som EU-gødningsprodukter. Det drejer sig om krav om forudgående overensstemmelsesvurdering, mærkningskrav og krav til produktets udformning og indhold. Den nye gødningsforordning indeholder f.eks. regler om mindsteindhold af næringsstoffer og grænseværdier for produktets indhold af visse forurenende stoffer.

Hvis et produkt opfylder kravene i den nye gødningsforordning, kan produktet CE-mærkes, og EU-medlemsstaterne må, som det fremgår ovenfor af afsnit 1, herefter ikke hindre produktets tilgængeliggørelse på markedet

af grunde, der er reguleret af forordningen, jf. forordningens artikel 3, stk. 1. Medlemsstaterne kan dog i visse tilfælde fastholde nationale grænseværdier for indholdet af cadmium, jf. bestemmelsens stk. 2.

Som det ligeledes fremgår af afsnit 1, hindrer den nye gødningsforordning dog ikke, at virksomheder markedsfører gødningsprodukter, der ikke opfylder kravene i forordningen. I så fald kan produktet dog ikke markedsføres som et EU-gødningsprodukt med et CE-mærke, og sådanne produkter vil ikke være omfattet af den ret til fri og uhindret markedsføring, der følger af forordningen, og de enkelte medlemsstater vil derfor fortsat – inden for rammerne af det indre marked i øvrigt og reglerne om gensidig anerkendelse – kunne fastsætte krav vedrørende disse ikke-harmoniserede produkters sammensætning og markedsføring.

Efter den nye gødningsforordning skal fabrikanten sikre, at EU-gødningsproduktet opfylder kravene i forordningen, og der skal være gennemført en overensstemmelsesvurdering, der sikrer denne overensstemmelse. Overensstemmelsesvurderingen gennemføres – afhængigt af produktets funktion og komponenter – af fabrikanten selv eller sammen med et overensstemmelsesvurderingsorgan.

Overensstemmelsesvurderingsorganer er tredjeparter (f.eks. virksomheder), der mod betaling kan vurdere og bedømme, om gødningsprodukter opfylder kravene i den nye gødningsforordning. Overensstemmelsesvurderingsorganer skal være akkrediterede og udpeget til at forestå overensstemmelsesvurderinger i henhold til reglerne i forordningen. Der er i forordningen fastsat krav om overensstemmelsesvurderingsorganernes uafhængighed af den organisation eller det gødningsprodukt, som de overensstemmelsesvurderer.

Efter den nye gødningsforordning påhviler det fabrikanten, importøren og distributøren (de erhvervsdrivende) at træffe passende foranstaltninger, hvis de finder eller har grund til at tro, at et EU-gødningsprodukt, som de har bragt i omsætning, ikke er i overensstemmelse med forordningen.

Der er endvidere overensstemmelsesprocedurer, der indeholder krav til overensstemmelsesvurderingsorganernes overvågning.

Herudover påhviler det medlemsstaterne at sikre, at der gennemføres markedsovervågning af CE-mærkede produkter. Markedsovervågningen gennemføres i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentets og Rå-

dets forordning (EU) 2019/1020 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse og om ændring af direktiv 2004/42/EF og forordning (EF) nr. 765/2008 og (EU) nr. 305/2011 (markedsovervågningsforordningen).

Med artikel 38 i den nye gødningsforordning pålægges markedsovervågningsmyndigheden at tage stilling til, om et EU-gødningsprodukt opfylder relevante krav i forordningen, hvis myndigheden har tilstrækkelig grund til at antage, at et EU-gødningsprodukt udgør en risiko for menneskers, dyrs eller planter sundhed, for sikkerheden eller for miljøet.

Hvis markedsovervågningsmyndigheden vurderer, at EU-gødningsproduktet ikke er i overensstemmelse med relevante krav, pålægger de straks den relevante erhvervsdrivende at træffe alle fornødne afhjælpende foranstaltninger inden for en rimelig tidsfrist. Der indledes herefter en EU-procedure, hvor der er mulighed for andre medlemsstater eller EU-Kommissionen til at gøre indsigelse mod et pålæg, jf. den nye gødningsforordning artikel 38 og 39.

Den nye gødningsforordning indeholder – som det også er tilfældet med den nuværende – en beskyttelsesklausul, hvorefter markedsovervågningsmyndigheden i en medlemsstat kan pålægge den erhvervsdrivende at træffe nødvendige foranstaltninger, hvis det vurderes, at et EU-gødningsprodukt, der er i overensstemmelse med forordningen, alligevel udgør en risiko for menneskers, dyrs eller planter sundhed, sikkerheden eller miljøet. I forlængelse af sådanne afgørelser indledes ligeledes en EU-procedure, jf. forordningens artikel 40, stk. 3-5.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Lovens anvendelsesområde

3.1.1. Gældende ret

Den gældende gødningslov indeholder ikke en egentlig bestemmelse om lovens anvendelsesområde.

Det fremgår dog forudsætningsvis af lovens bestemmelser, at den gælder for gødning og jordforbedringsmidler m.v., hvorom der er fastsat regler af Den Europæiske Unions forordninger eller i medfør af lovens bemyndigelsesbestemmelser.

3.1.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser og den foreslåede ordning

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri finder det som følge af vedtagelsen af den nye gødningsforordning hensigtsmæssigt, at det tydeliggøres, at loven som udgangspunkt finder anvendelse for al produktion og tilgængeliggørelse af gødning og jordforbedringsmidler m.v., uanset om disse produkter er produceret og tilgængeliggjort på markedet i henhold til regler fastsat i Det Europæiske Unions forordninger, eller der er tale om ikke-harmoniserede gødningsprodukter.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, at der i gødningslovens § 1 tilføjes et nyt stk. 1, hvorefter loven finder anvendelse for produktion m.v. og tilgængeliggørelse på det danske marked af produkter omfattet af § 2 eller regler i Den Europæiske Unions forordninger.

Den foreslåede bestemmelse, der er formuleret bredt, indebærer, at loven finder anvendelse for de gødningsprodukter m.v., der produceres og gøres tilgængelige på markedet i henhold til Den Europæiske Unions forordninger, herunder den nye gødningsforordning.

Forordninger er almen gyldige, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Som følge af den foreslåede brede formulering af lovens anvendelsesområde foreslås ordlyden af §§ 1, 4 og 6 præciseret, således at der ikke opstår modstrid mellem de EU-retlige regler og den danske lovgivning.

Som konsekvens af tilpasningen af § 4, der bl.a. fastlægger rammerne for bemyndigelsen i lovens § 3 til at fastsætte supplerende regler til Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af loven, foreslås gødningslovens § 3 suppleret med et nyt stk. 3, hvorefter der kan fastsættes visse supplerende regler til den nye gødningsforordning, samtidig med at der efter gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., fastsættes de regler, der er nødvendige for anvendelse af forordningen.

Der henvises afsnit 3.2 - 3.4. nedenfor og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, 5-7.

Den nye gødningsforordning gælder kun for CE-mærkede EU-gødninger. Som omtalt i afsnit 1 hindrer den nye gødningsforordning ikke, at ikke-harmoniserede gødninger gøres tilgængelige på det indre marked i overensstemmelse med national ret og de generelle regler om fri bevægelighed i EU-retten.

Loven finder derfor endvidere anvendelse på produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle sådanne ikke-harmoniserede gødningsprodukter omfattet af lovens § 2, som gøres tilgængelige på det danske marked.

Gødningslovens § 2, stk. 1, foreslås i lovforslagets § 1, nr. 4, udvidet således, at der i medfør af bemyndigelsen i lovens § 2, stk. 1, kan fastsættes regler for bl.a. biostimulanter og hæmmere. Der henvises til afsnit 3.5.2. nedenfor og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Loven vil som hidtil ikke finde anvendelse på selve den faktiske anvendelse af de af loven omfattede gødningstyper. Selve tilførslen af gødning til jorden reguleres af anden lovgivning som f.eks. lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.

Loven finder endvidere anvendelse på myndighedernes tilsyn med overholdelse af regler, der er fastsat for ikke-harmoniserede gødningsprodukter samt for den markedsovervågning, der skal gennemføres for EU-gødningsprodukter.

For så vidt angår de foreslåede nye stykker i § 1 henvises der i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

3.2. Produktkravene i lovens § 1

3.2.1. Gældende ret

I gødningslovens § 1 er der fastsat krav til gødningsprodukter omfattet af loven. Efter bestemmelsen skal produkter omfattet af loven således opfylde de bestemmelser, der er fastsat efter lovens §§ 2-4, have en dokumenterbar virkning, være af god handelsmæssig kvalitet, og de må ikke ved normal brug have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planter sundhed eller for miljøet og må ikke udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed.

Der er tale om produktkrav, der kan håndhæves af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri med hjemmel i lovens § 5, hvorefter ministeren kan meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af bl.a. loven.

3.2.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser

Kravene i gødningslovens § 1 om, at gødningsprodukter skal have en dokumenterbar virkning, være af god handelsmæssig kvalitet og ikke ved normal

brug må have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet og ikke må udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed, er ikke i gødningsloven begrænset til at omfatte ikke-harmoniserede gødninger. Kravene vil derfor også gælde gødningsprodukter, der markedsføres som EU-gødningsprodukter, og som er omfattet af den nye gødningsforordning.

Det er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at de krav, der er fastsat i gødningslovens § 1, er forhold, som er reguleret af den nye gødningsforordning, og ministeriet vurderer derfor, at der er nødvendigt at tilpasse gødningslovens § 1 i lyset af artikel 3, stk. 1, i den nye gødningsforordning, så der med bestemmelsen ikke fremover stilles krav til EU-gødningsprodukter, der er markedsført efter den nye gødningsforordning. EU-gødningsprodukter vil i stedet være omfattet af de krav, der stilles til produkter i den nye gødningsforordning.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, at lovens § 1 ændres således, at produkter omfattet af loven, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions forordninger, skal have en dokumenterbar virkning, være af god handelsmæssig kvalitet og ikke ved normal brug må have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet og ikke må udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed.

Den foreslåede ændring indebærer, at det fremover alene vil være ikke-harmoniserede gødninger m.v. omfattet af loven, der vil skulle opfylde kravene fastsat i § 1.

3.3. Tilpasning af bemyndigelserne i §§ 3 og 4 til at fastsætte regler om gødning og jordforbedringsmidler m.v.

3.3.1. Gældende ret

Efter lovens § 2, stk. 1, kan ministeren fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til:

- 1) Fremme af planters vækst, og hvis virkning helt eller overvejende beror på deres indhold af plantenæringsstoffer (gødninger).
- 2) Fremme af omsætningen af indholdet af organisk stof i komposteringsmateriale (komposteringspræparater).

- 3) Ændring af jords eller voksemediers fysiske, kemiske eller biologiske tilstand, og hvis virkning ikke eller kun i ringe grad beror på et indhold af plantenæringsstoffer (jordforbedringsmidler).
- 4) Anvendelse som voksemedier for planter.
- 5) Fremme af optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø, planter, jord eller voksemedier.

Ministeren kan endvidere efter gødningslovens § 2, stk. 2, bestemme, at reglerne i loven og regler fastsat i medfør heraf skal gælde for produkter, der ikke er omfattet af stk. 1, men som har samme virkning.

Gødningsloven indeholder endvidere i § 3, stk. 1, 1. pkt., en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven. Ministeren kan efter gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., herudover fastsætte de regler og iværksætte de foranstaltninger, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven. Endelig kan ministeren efter gødningslovens § 3, stk. 2, fastsætte regler eller træffe bestemmelser om fravigelse af reglerne i Det Europæiske Fællesskabs direktiver, beslutninger og forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, i det omfang dette er hjemlet i retsakterne.

Beføjelsen til at fastsætte regler efter gødningslovens §§ 2 og 3 er ifølge ordlyden af gødningslovens § 4 afgrænset til at omfatte regler om produkternes indhold, deres pakning og mærkning, registrering og godkendelse af betegnelse og mærkning m.v., registrering af virksomheder og regnskab over produktion, køb, import, salg og lager.

Formålet med bestemmelsen i gødningslovens § 4 er at afgrænse bemyndigelserne til at fastsætte regler for gødningsprodukter m.v. med hjemmel i lovens § 2 og 3, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, og gøre det muligt at fastsætte supplerende regler for så vidt angår Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af loven, som ministeren efter gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., er bemyndiget til at fastsætte.

3.3.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser

Det er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at det i lyset af bestemmelsen i artikel 3, stk. 1, i den nye gødningsforordning, som

omtalt ovenfor i afsnit 1, vil være hensigtsmæssigt med en klarere adskillelse af bemyndigelserne til at fastsætte regler for ikke-harmoniserede gødningsprodukter og for EU-gødningsprodukter.

Landbrugsstyrelsen stiller i dag krav om registrering og anmeldelse af gødningsprodukter i Gødningsregistret i forbindelse med markedsføring. Registreringen anvendes til flere formål. Registreringen anvendes til at afregne de gebyrer, der pålægges virksomhederne i forbindelse med salg af gødningsprodukter. De anvendes også til at tilrettelægge en effektiv kontrol med overholdelse af regler i gødningsloven, regler udstedt i medfør af denne og regler i den gældende gødningsforordning. Registreringen giver således Landbrugsstyrelsen et samlet overblik over, hvilke gødningsprodukter der er på markedet, i hvilke mængder og af hvilke virksomheder.

Det er endvidere ministeriets vurdering, at gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., ikke indeholder tilstrækkelig hjemmel til at fastsætte regler om registrering m.v., der supplerer forordninger fastsat af Den Europæiske Union, men som snævert set ikke er en nødvendig forudsætning for anvendelsen af disse.

Ministeriet finder dog, at registreringskravet er hensigtsmæssigt, og at det bør kunne videreføres i det omfang, dette er i overensstemmelse med EU-retten. Der bør derfor sikres hjemmel til at fastsætte regler om et sådant supplerende nationalt registreringskrav.

Det bemærkes i den sammenhæng, at EU-domstolen tidligere i sagen C-472/14 har redegjort for, i hvilket omfang der kan fastsættes nationale registreringsordninger som supplement til et område, der er harmoniseret, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

3.3.3. Den foreslåede ordning

For at der ikke skal herske tvivl om overensstemmelsen med artikel 3, stk. 1, i den nye gødningsforordning, foreslås det at tilpasse ordlyden af gødningslovens § 4 således, at ministerens bemyndigelse indskrænkes til kun at kunne anvendes i forbindelse med fastsættelse af regler efter gødningslovens § 2 og § 3, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2.

Ændringen indebærer, at der ikke fremover kan fastsættes supplerende regler til Den Europæiske Unions forordning om forhold, der er omfattet af gødningsloven, med hjemmel i gødningslovens § 4, samtidig med, at der fastsættes regler i medfør af bemyndigelsen i gødningslovens § 3,

stk. 1, 2. pkt., der er nødvendige for anvendelse af forordningerne. Ændringen indebærer også, at gødningslovens § 4 ikke udgør en begrænsning i forhold til, hvilke regler der kan fastsættes med hjemmel i gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås endvidere, at gødningslovens § 3 suppleres med et stk. 3, hvorefter ministeren, for forhold der er omfattet af stk. 1, 2. pkt., bemyndiges til at fastsætte supplerende regler om krav om registrering af virksomheder og anmeldelse af produkter.

Forslaget indebærer, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan fastsættes regler om, at erhvervsdrivende skal registrere sig, og hvordan dette skal ske. Der kan også fastsættes regler om, at gødningsprodukter skal anmeldes til Landbrugsstyrelsen, hvordan dette skal ske og inden for hvilken frist.

En sådan registrerings- og anmeldelsespligt vil ligge ud over, hvad der er krav om efter gødningsforordningen.

Der er allerede i dag fastsat sådanne krav om registrering og anmeldelse for ikke-harmoniserede gødningsprodukter og for gødningsprodukter omfattet af den gældende gødningsforordning.

3.4. Tilpasning af beskyttelsesklausulen i gødningslovens § 6

3.4.1. Gældende ret

Efter gødningslovens § 6 kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri forbyde salg og anvendelse af et produkt, indtil resultatet af en iværksat undersøgelse foreligger, hvis der er en begrundet formodning om, at produktet udgør en sikkerheds- eller sundhedsfare for mennesker, dyr eller planter eller en risiko for miljøet.

Bestemmelsen blev indsat ved gødningsloven fra 2007, og den svarer til den beskyttelsesklausul, der fremgår af den eksisterende gødningsforordnings artikel 15.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med gødningslovens § 1, hvorefter produkter omfattet af loven skal opfylde de bestemmelser, der er fastsat efter §§ 2-4, have en dokumenterbar virkning, være af god handelsmæssig kvalitet og må ikke ved normal brug have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planter sundhed eller for miljøet og må ikke udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed.

Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 4195, følger det, at bestemmelsen er indsat for at sikre, at de gødningsprodukter, der ikke er omfattet af den gældende gødningsforordning, også omfattes af en beskyttelsesklausul. Det er således i bemærkningerne til bestemmelsen forudsat, at bestemmelsen alene anvendes i forhold til ikke-harmoniserede gødningsprodukter, hvorimod gødningsprodukter, der er omfattet af den gældende gødningsforordning, skal reguleres efter beskyttelsesklausulen i dennes artikel 15.

3.4.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser

Det er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at tilpasse ordlyden af beskyttelsesklausulen i gødningslovens § 6 med henblik på at præcisere, at bestemmelsen ikke finder anvendelse for produkter, der markedsføres efter den nye gødningsforordning, da håndtering af EU-gødningsprodukter, der udgør en risiko, skal behandles efter regler fastsat i den nye gødningsforordnings artikel 38-40.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 7, at ordlyden af gødningslovens § 6 ændres, så ordlyden bliver som følger: Er der en begrundet formodning om, at et bestemt produkt omfattet af loven, udgør en sikkerheds- eller sundhedsfare for mennesker, dyr eller planter eller en risiko for miljøet, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, medmindre andet er fastsat ved forordning, forbyde salg og anvendelse af produktet, indtil resultatet af en iværksat undersøgelse foreligger.

Ændringen indebærer, at det tydeliggøres, at det alene vil være for ikke-harmoniserede gødningsprodukter, der kan nedlægges sådanne midlertidige forbud mod salg eller anvendelse, indtil resultatet af en iværksat undersøgelse foreligger.

Gødningsprodukter, der markedsføres efter reglerne i den nye gødningsforordning, håndteres efter regler fastsat i forordningens artikel 38-40.

3.5. Øvrige ændringer

3.5.1. Obligatorisk digital kommunikation

3.5.1.1. Gældende ret

UDKAST

Efter gødningslovens § 9 a, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med anmeldelse af produkter efter regler fastsat i medfør af lovens § 4, nr. 3, registrering af virksomheder efter regler fastsat i medfør af lovens § 4, nr. 4, og afgivelse af oplysninger efter regler fastsat i medfør af lovens § 9, til brug for hel eller delvis fastlæggelse af virksomhedens betaling af udgifter ved kontrol og administration af loven.

Med bestemmelsen bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation i forbindelse med registrering af virksomheder, anmeldelse af produkter og i forbindelse med opkrævning af opkrævning og betaling af gebyrer.

Bestemmelsen blev indsat ved en ændring af loven i 2011, og bemyndigelsen er aktuelt ikke udnyttet.

Ministeren kan efter lovens § 9 a, stk. 2, fastsætte regler om, at ministeren ved henvendelser til virksomheder om forhold, der er omfattet af regler fastsat i medfør af bestemmelsens stk. 1, alene anvender digital kommunikation.

Bestemmelsen indebærer, at ministeren kan pålægge virksomheder at modtage henvendelser fra ministeren, eller Landbrugsstyrelsen efter delegation, i digital form, for så vidt der er tale om henvendelser med direkte tilknytning til de i stk. 1 omtalte former for indberetning m.v. fra virksomhederne.

Efter lovens § 9 a, stk. 3, kan ministeren fastsætte regler om vilkår for anvendelse af digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Efter bestemmelsens stk. 4 og 5 kan der fastsættes regler om, at afgørelser og andre dokumenter, som sendes digitalt til virksomheder, som er omfattet af loven, i forbindelse med den i stk. 2 nævnte kommunikation, skal være med eller uden underskrift, med maskinelt gengivet underskrift, digital signatur eller tilsvarende ud fra en vurdering af, hvad der vil være forsvarligt og hensigtsmæssigt i den pågældende situation.

Desuden kan hjemlen anvendes til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri eller den myndighed, ministeren bemyndiger hertil, som afsender.

Endeligt følger det af bestemmelsens stk. 6, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Det følger af forvaltningslovens § 32 b, stk. 1, at de dokumenter, der udgår fra en myndighed til borgere, virksomheder m.v., i en sag, hvor der er eller vil blive truffet afgørelse, skal være forsynet med en personlig underskrift eller være udformet på en måde, der i øvrigt sikrer en entydig identifikation af den, som er afsender af dokumentet, og at dokumentet er endeligt. Denne bestemmelse gælder ifølge forvaltningslovens § 32 b, stk. 2, ikke for dokumenter, hvor der anvendes automatisk sagsbehandling.

3.5.1.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser

Det er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at der er behov for en opdatering af bestemmelsen om digital kommunikation i loven.

Det er efter ministeriets opfattelse ikke hensigtsmæssigt, at digitaliseringshjemlen alene omfatter kommunikation om visse fast definerede emner i loven. Bestemmelsen bør efter ministeriets vurdering formuleres således, at den kan omfatte al kommunikation mellem ministeriet og virksomhederne om forhold omfattet af loven.

Sådanne bestemmelser om obligatorisk digital kommunikation er indarbejdet i hovedparten af ministeriets lovgivning, herunder f.eks. ved § 1 a i lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 115 af den 6. juni 2020.

Siden bestemmelsen om obligatorisk digital kommunikation blev indsat i gødningsloven, er der endvidere fastsat generelle tværgående regler om digital kommunikation, der er overlappende med visse dele af bestemmelsen.

Det er således Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at der er behov for at tilpasse bestemmelsen i lyset af forvaltningslovens § 32 b om entydig identifikation af afsenderen af dokumenter, således at lovens hidtidige bestemmelser i § 9 a, stk. 4 og 5, udgår.

3.5.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at lovens § 9 a nyaffattes.

UDKAST

Med det foreslåede § 9 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, der er omfattet af gødningsloven eller af regler fastsat i medfør heraf eller af Den Europæiske Unions forordninger, skal foregå digitalt. Ministeren kan herunder fastsætte regler om undtagelse fra pligten.

Med forslaget udvides den eksisterende hjemmel til at fastsætte krav om, at kommunikation mellem ministeriet og virksomheder vedrørende visse nærmere afgrænsede spørgsmål skal foregå digitalt til at kunne omfatte al kommunikation vedrørende forhold omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven samt om forhold omfattet af Den Europæiske Unions forordninger inden for lovens område.

Ministeren vil imidlertid kunne anvende den foreslåede bemyndigelse både på enkeltområder, efterhånden som det skønnes hensigtsmæssigt med indførelse af krav om digital kommunikation, og generelt for større områder.

Det foreslåede krav om, at kommunikation skal foregå digitalt, er en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for virksomheder eller borgere til at henvende sig til offentlige myndigheder, som disse ønsker. Dette følger bl.a. af lovbemærkningerne til lov nr. 215 af den 22. april 2002 om ændring af forvaltningsloven, jf. Folketingstidende 2001-02/2, tillæg A, s. 2062 ff.

Kravet om digital kommunikation kan udmøntes således, at skriftlige henvendelser m.v. om forhold, som er omfattet af loven eller af regler udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis en henvendelse sendes på en anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt i forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndigheden har pligt til at vejlede om, hvorledes manglerne kan afhjælpes. Kun hvis der f.eks. inden for en fastsat frist ikke er rettet op på de mangler, som den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan henvendelsen afvises, eller oplysninger anses for ikke at være modtaget.

Det er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikation er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og indebærer en sagsbehandling, der følger de

almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis begrundelse.

Gødningsloven retter sig mod erhvervsdrivende, og det forventes, at virksomhederne som udgangspunkt har tilstrækkelige forudsætninger for at anvende digital kommunikation allerede i dag. Der kan dog med hjemmel inden for rammerne af den foreslåede bemyndigelse i § 9 a, stk. 1, 2. pkt., fastsættes regler om undtagelse fra de fastsatte krav. Det forventes dog, at undtagelse kun undtagelsesvist vil blive meddelt. Det kunne f.eks. være i situationer, hvor en udenlandsk virksomhed ikke har mulighed for at anvende et givent IT-system eller bringe sig i en situation, hvor virksomheden kan anvende IT-systemet.

Med det foreslåede § 9 a, stk. 2, foreslås det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og eID og lign.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om anvendelse af eID eller lignende i forbindelse eksempelvis digitale selvbetjeningsløsninger og IT-portaler for at sikre, at myndighederne har sikkerhed for, at afsenderen er den, som vedkommende giver sig ud for at være.

De foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 1 og 2, indebærer, at der i forbindelse med fastsættelse af krav om digital kommunikation tillige kan fastsættes krav om f.eks. anvendelse af bestemte IT-systemer, herunder særlige portalløsninger og særlige digitale formater som elektroniske formularer og skemaer og særlige digitale formater m.v. Den nærmere specificering af disse krav vil blive udmøntet i bekendtgørelserne, som udstedes i medfør af bestemmelserne i § 9 a.

Med det foreslåede § 9 a, stk. 3, foreslås det fastsat, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Den foreslåede bestemmelse er en uændret videreførelse af den gældende § 9 a, stk. 6.

3.5.2. Produkter omfattet af lovens § 2

3.5.2.1 Biostimulanter

3.5.2.1.1 Gældende ret

Efter gødningslovens § 2, stk. 1, nr. 5, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til fremme af optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø, planter, jord eller voksemedier.

Produkter til fremme af optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø, planter, jord eller voksemedie består af kvælstofsamlende mikroorganismer, der lever i symbiose med planterne og omdanner luftens kvælstof til plantetilgængeligt næringsstof, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 4180f.

Bemyndigelsen er udnyttet i gødningsbekendtgørelsens bilag 6, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2, og § 6, til at fastsætte krav til mærkning ved salg af disse podekulturer med mikroorganismer.

Efter bekendtgørelsens bilag 6 skal der på emballagen eller følgesedlen til en podekultur bl.a. anføres type af organisme, koncentration eller aktivitet, kortfattet brugsanvisning, holdbarhedsperiode, navn og adresse på sælgeren eller på producenten eller den, der med henblik på videresalg indkøber i udlandet samt produktionssted.

3.5.2.1.2 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser

Landbrugsstyrelsen har de senere år oplevet en stigning i mængden af produkter, som søges anmeldt til styrelsen med henblik på salg, og som af producenterne bliver betegnet som biostimulanter, samt en stigning i antallet af henvendelser fra erhvervsdrivende, der ønsker at forhøre sig om, hvilke regler der gælder for markedsføring af biostimulanter i Danmark.

Fælles karakteristika for denne gruppe af produkter er, at de har en positiv indvirkning på planters næringsstofprocesser, uden at denne effekt kan tilbageføres til produktets indhold af plantenæringsstoffer.

Podekulturer, der allerede er reguleret i gødningsbekendtgørelsen, er en form for biostimulant i og med, at podekulturer fremmer optagelsen af næringsstoffer fra rhizosfæren, og dermed fremmer plantens vækst.

Betegnelsen biostimulant dækker dog også over en lang række produkter med andre virkningsmekanismer end fremme af tilgængeligheden eller optaget af næringsstoffer. Det drejer sig f.eks. om øgning af planter tolerance over for abiotisk stress (f.eks. salt-, tørke-, varme- og/eller kuldestress) og øgning af plantens kvalitetsegenskaber. Produkter kan også have flere virkningsmekanismer samtidig.

Der er derfor en række af de biostimulanter, der markedsføres i dag, der ikke er dækket af de produktkategorier, der følger af gødningslovens § 2, stk. 1, og hvor ministeren ikke inden for den gældende gødningslov kan fastsætte regler om f.eks. produkternes indhold, registrering og mærkning, jf. gødningslovens § 4.

Den nye gødningsforordning regulerer biostimulanter som EU-gødningsprodukter, hvis de markedsføres efter reglerne i forordningen.

Biostimulanter udgør i forordningens bilag 1 produktfunktionskategori 6 og omfatter mikrobielle biostimulanter til planter og ikke-mikrobielle biostimulanter til planter.

Af forordningens bilag 1, del II, følger det, at en biostimulant er et EU-gødningsprodukt, hvis funktion er at stimulere planter næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre et eller flere af følgende kendetegn ved planten eller planterhizosfæren: a) næringsstofudnyttelse, b) tolerance over for abiotisk stress, c) kvalitetsegenskaber, eller d) tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at der som følge af udviklingen af produkttyper på området er behov for at kunne fastsætte krav om f.eks. anmeldelse og mærkning af de biostimulanter, der markedsføres, og som ikke omfattes af den eksisterende definition af pødekulturer i lovens § 2, stk. 1, nr. 5, og som ikke markedsføres som EU-gødningsprodukter.

Det er endvidere Landbrugsstyrelsens vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at det muliggøres, at den danske regulering af ikke-harmoniserede biostimulanter afgrænses til at omfatte samme typer af produkter som de, der betragtes som biostimulanter i den nye gødningsforordning.

3.5.2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at gødningslovens § 2, stk. 1, nr. 5, nyaffattes således, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til at stimulere planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre kendetegn ved planten eller dens rhizosfære, herunder f.eks. næringsstofudnyttelse, tolerance over for abiotisk stress, kvalitetsegenskaber og tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

Ministeren vil ved udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse kunne afgrænse, hvilke produkter der omfattes af reguleringen. Det er aktuelt hensigten, at der i medfør af bestemmelsen skal fastsættes regler for biostimulanter med de samme karakteristika som de biostimulanter, der er omfattet af den nye gødningsforordning. Det drejer sig om biostimulanter, hvis funktion er at stimulere planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre et eller flere af følgende kendetegn ved planten eller planterhizosfæren: a) næringsstofudnyttelse, b) tolerance over for abiotisk stress, c) kvalitetsegenskaber, eller d) tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren. Ministerens beføjelse er dog ikke begrænset til at omfatte produkter med disse kendetegn.

Ministeren vil med hjemmel i den foreslåede bestemmelse endvidere kunne afgrænse de produkter, der reguleres, så der ikke sker uhensigtsmæssig overlap i forhold til anden regulering. Det kan f.eks. være afgrænsning i forhold til produkter, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (herefter pesticidforordningen). Produkter, der falder ind under pesticidforordningen, idet deres funktion f.eks. er at beskytte planter mod skadegørere eller at forebygge angreb af sådanne skadegørere, påvirke planters livsprocesser, f.eks. ved at indvirke på planternes vækst, på anden måde end som næringsstof eller biostimulant eller at ødelægge uønskede planter, vil således kunne udeholdes for produkter omfattet af regler fastsat efter den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 5.

Udnyttelsen af hjemlen til at fastsætte regler efter den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 5, vil betyde, at de krav til produkter, der følger af gødningslovens § 1, vil gælde for det pågældende produkt. Det betyder, at biostimulanter omfattet af de regler, der fastsættes, vil skulle have en dokumenterbar virkning, være af god handelsmæssig kvalitet, og de må ikke ved normal brug have

en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet og må ikke udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed.

Derudover vil virksomheder, der markedsfører biostimulanterne, skulle overholde de krav, der måtte blive fastsat efter lovens §§ 2 og 4.

Det er hensigten, at der fastsættes regler om anmeldelse og mærkning, som det også kendes i dag for podekulturer, men med udvidelsen af produktområdet vil der formentlig blive behov for, at der i forbindelse med anmeldelsen indsendes yderligere oplysninger om produktet. Det kan f.eks. være oplysninger, der skal bidrage til at afklare, hvordan produktet virker og indholdet af stoffer i produktet med henblik på at sikre den ovenfor nævnte demarkation i forhold til anden regulering.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse alene kunne fastsættes regler for ikke-harmoniserede biostimulanter m.v.. Biostimulanter, der markedsføres efter den nye gødningsforordning, vil være EU-gødningsprodukter og dermed omfattet af reglerne i gødningsforordningen.

De administrative beføjelser, der er tillagt ministeren efter gødningslovens kapitel 2, vil også finde anvendelse på produkter, der er fastsat regler for efter de foreslåede § 2, stk. 1, nr. 5. Det drejer sig f.eks. om beføjelserne i lovens § 5 og § 6 til at meddele forbud og påbud. Der vil også efter lovens § 7 kunne fastsættes regler om tilsyn og kontrol med overholdelse af krav til de pågældende produkter, og der vil i medfør af lovens § 13, stk. 2, kunne fastsættes regler om straf.

3.5.2.2. Regler for hæmmere

3.5.2.2.1. Gældende ret

Som det er tilfældet for biostimulanter, er hæmmere (nitrifikationshæmmere, denitrifikationshæmmere og ureasehæmmere) reguleret som en produktkategori i den nye gødningsforordning.

Hæmmere er i forordningens bilag 1, del II, defineret som et EU-gødningsprodukt, hvis funktion er at forbedre frigivelsesmønstrene for næringsstoffer i et produkt, som forsyner planter med næringsstoffer, ved at forsinke eller stoppe specifikke grupper af mikroorganismer eller enzymer aktivitet.

Der er i bilaget endvidere fastsat tekniske krav til de enkelte hæmmers effektivitet. For nitrifikationshæmmere følger det således f.eks., at sammenlignet med en kontrolprøve, hvortil nitrifikationshæmmeren ikke er tilsat, skal en jordprøve, der indeholder nitrifikationshæmmeren, vise en reduktion på 20 pct. af oxidationshastigheden for ammoniaknitrogen på grundlag af

en analyse foretaget 14 dage efter anvendelsen ved et konfidensniveau på 95 pct.

Der er ikke i dag i gødningsloven regler for markedsføring af hæmmere, men gødninger, hvortil der er tilsat hæmmer, er reguleret.

3.5.2.2.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser

Det er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at det er hensigtsmæssigt, hvis der i gødningslovens § 2 gives mulighed for at fastsætte regler for den samme kreds af produkter, som det er tilfældet i gødningsforordningen. Derved vil der gælde produktkrav for samme kreds af produkter, uanset om der er tale om et EU-gødningsprodukt eller et ikke-harmoniseret gødningsprodukt, hvilket vil være en lovgivningsmæssig forenkling.

3.5.2.2.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 2, stk. 1, nr. 6, i gødningsloven, hvorefter ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til at forbedre frigivelsesmønstrene for næringsstoffer i et produkt, som forsyner planter med næringsstoffer, ved at forsinke eller stoppe specifikke grupper af mikroorganismers eller enzymeres aktivitet.

Med hjemmel i bestemmelsen vil der kunne fastsættes regler for den produktkategori, der i den nye gødningsforordning omtales "hæmmere". Det drejer sig om nitrifikationshæmmere, denitrifikationshæmmere og ureasehæmmere. Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udnyttet, hvis der i lyset af den nye forordnings anvendelse viser sig behov for også at regulere hæmmere, der markedsføres efter nationale regler. Det vil f.eks. kunne være i form af effektivitets- og mærkningskrav, som det også kendes fra forordningen.

Hæmmere, der er tilsat et gødningsprodukt og markedsføres som en ikke-harmoniseret gødning, vil fortsat kunne reguleres med hjemmel i lovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Hjemlen til at regulere markedsføringen af hæmmere som gødningsprodukt vil ikke have indflydelse på muligheden for at fastsætte regler under kemikalieloven, der regulerer stoffer og blandinger, herunder kemikalier, der kan

anvendes som hæmmere, men generelt har flere anvendelser. Ligeledes vil hæmmere som stoffer eller blandinger fortsat være reguleret på EU-niveau af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (REACH) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (CLP). Disse generelle kemikalielovgivninger fastsætter informations- og mærkningskrav for stoffer og blandinger og kan anvendes parallelt med gødningsforordningen. REACH forordningen fastsætter eksempelvis specifikt regler om anvendelsen af ammoniumnitrat som gødning.

Tilføjjelsen af hæmmere i gødningsloven vil således ikke påvirke gældende lovgivning af stoffer og blandinger inden for kemikalieområdet, hvor der fastsættes krav til bl.a. mærkning og kommunikation gennem leverandørkæden, herunder for stoffer og blandinger der kan anvendes som hæmmere, men også har andre anvendelser uden for gødningsområdet.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse alene kunne fastsættes regler for ikke-harmoniserede hæmmere. Hæmmere, der markedsføres efter den nye gødningsforordning, vil være EU-gødningsprodukter omfattet af reglerne i gødningsforordningen.

De administrative beføjelser, der er tillagt ministeren efter gødningslovens kapitel 2, vil også finde anvendelse på produkter, der er fastsat regler for, efter de foreslåede § 2, stk. 1, nr. 6. Det drejer sig f.eks. om beføjelserne i lovens § 5 og § 6 til at meddele forbud og påbud. Der vil også efter lovens § 7 kunne fastsættes regler om tilsyn og kontrol med overholdelse af krav til de pågældende produkter, og der vil i medfør af lovens § 13, stk. 2, kunne fastsættes regler om straf.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige forventes at være begrænsede.

Det forventes, at der vil skulle anvendes et mindre beløb til IT-tilpasning af sagsbehandlingssystemet for Gødningsdatabasen for at afspejle nye produktkategorier i den nye gødningsforordning og loven. Der kan også blive tale om mindre IT-udgifter i forbindelse med udmøntning af bemyndigelsen til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation, herunder f.eks. i forbindelse med virksomhedernes registrering og anmeldelse af gødningsprodukter i Gødningsdatabasen.

Landbrugsstyrelsens omkostninger til kontrol med overholdelse af loven, regler udstedt i medfør af loven og EU-forordninger inden for lovens område er i dag gebyrfinansieret. Dette påtænkes opretholdt.

Lovforslaget vil ikke have økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.

Lovforslaget er i overensstemmelse med principperne om digitaliseringsklar lovgivning i det omfang, principperne er relevante.

Det kan særligt bemærkes, at den foreslåede bemyndigelse i gødningslovens § 9 a til at stille krav om digital kommunikation samt muligheden for i særlige tilfælde at gøre undtagelse fra kravet er i overensstemmelse med princip nr. 2, hvorefter lovgivningen skal understøtte digital kommunikation med borgere og virksomheder, og at der for de borgere og virksomheder, som ikke kan bruge digitale løsninger, skal tilbydes andre løsninger.

I forlængelse af kravet om digital kommunikation giver lovforslaget hjemmel til at fastsætte regler om brug af standardiserede dataformater, hvilket lægger op til ensartet og konsistent begrebsbrug i overensstemmelse med princip nr. 4, som vedrør sammenhæng på tværs bl.a. ved brug af ensartede begreber.

Bemyndigelsen i den foreslåede § 9 a, stk. 2, giver mulighed for at fastsætte regler om brug af allerede eksisterende offentlig infrastruktur f.eks. eID og ministeriets Tast selv-service, hvilket er i overensstemmelse med princip 6 om anvendelse af offentlig IT-infrastruktur.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget giver hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser, som indebærer administrative konsekvenser for erhvervslivet, jf. lovforslagets § 1, nr. 4. De administrative konsekvenser består i, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om produktion, opbevaring, salg eller anden for overdragelse, distribution, import og eksport af produkter under betegnelsen ”biostimulanter” og ”hæmmere”.

Med bemyndigelsen er det hensigten at fastsætte regler om bl.a. anmeldelse og mærkning, herunder oplysninger om det omfattede produkts virkning og indhold. En mulig fastsættelse af sådanne regler vil imidlertid omfatte en mindre population af virksomheder/produkter. På den baggrund vurderes det, at udmøntning af ovennævnte bemyndigelsesbestemmelse vil medføre administrative konsekvenser under 4 mio. kr. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

Det vurderes, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for de konkrete ændringer, der foreslås med lovforslaget.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke i sig selv miljø- og naturmæssige konsekvenser. Med lovforslagets § 1, nr. 4, udvides kredsen af produkter, der kan fastsættes nationale regler for efter lovens § 4, så det også omfatter biostimulanter og hæmmere. Det er forventningen, at der i første omgang vil blive fastsat regler om registrering og anmeldelse af disse produkter, hvilket i sig selv må forventes at give et bedre overblik over, hvilke produkter der er på markedet. Produkterne vil i så fald endvidere blive omfattet af det generelle krav i gødningslovens § 1 om, at produkter omfattet af loven bl.a. ikke ved normal brug må have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet, hvilket også må vurderes at have en positiv miljøeffekt.

9. Forholdet til EU-retten

Med hjemmel i gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt. kan der fastsættes de regler, der er nødvendige for at anvende og administrere Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1009 af 5. juni 2019 om fastsættelse af

UDKAST

regler om tilgængeliggørelse på markedet af EU-gødningsprodukter og om ændring af forordning (EF) nr. 1069/2009 og (EF) nr. 1107/2009 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2003/2003. Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i gødningslovens § 3, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, kan der supplerende fastsættes regler om krav om registrering og anmeldelse af produkter markedsført efter reglerne i den nye gødningsforordning.

Den nye gødningsforordning trådte i kraft i juli 2019, og forordningens anvendelsestidspunkt er i dennes artikel 53 differentieret. Regler om notifikation af overensstemmelsesvurderingsorganer har fundet anvendelse fra 16. juli 2020 og forordningens regler om markedsføring af EU-gødningsprodukter m.v. finder anvendelse fra 16. juli 2022.

Der kan med hjemmel i lovens § 2, § 3, stk. 3, og § 4, der foreslås ændret med lovforslaget, fastsættes regler om tekniske forskrifter og standarder for varer. Fastsættelse af sådanne regler vil kræve underretning af EU-Kommissionen under iagttagelse af informationsproceduredirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 nr. 98/34/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester. Dette vil blive vurderet i forbindelse med udstedelse af reglerne.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implemente- ringskonsekven-	Ingen	Ja, mindre omkostninger for staten til IT-tilpasning.

UDKAST

ser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ja, men under 4 mio. kr. årligt
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljø- og klimamæssige konsekvenser	Lovforslaget har ikke i sig selv nogen positiv miljøeffekt, men regler fastsat i medfør af bemyndigelser i lovforslaget kan have en positiv miljøeffekt.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Med hjemmel i gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt. kan der fastsættes de regler, der er nødvendige for at anvende og administrere Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1009 af 5. juni 2019 om fastsættelse af regler om tilgængeliggørelse på markedet af EU-gødningsprodukter og om ændring af forordning (EF) nr. 1069/2009 og (EF) nr. 1107/2009 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2003/2003. Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i gødningslovens § 3, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, kan der supplerende fastsættes regler om krav om registrering og anmeldelse af produkter markedsført efter reglerne i den nye gødningsforordning.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

	Der kan med hjemmel i den foreslåede § 3, stk. 3, fastsættes regler om registrering og anmeldelse af EU-gødningsprodukter. Et sådant anmeldelses- og registreringskrav følger ikke af den nye gødningsforordning, og udnyttelse af bemyndigelsen vil derfor gå videre end, hvad der er nødvendigt for at anvende forordningen.
--	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Gødningslovens § 3, stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 2, § 5. stk. 1, § 7, 1. pkt., § 9, stk. 2, 1. pkt., § 11, stk. 1 og 3, og § 12, stk. 1, indeholder en henvisning til Det Europæiske Fællesskabs forordninger.

Med vedtagelsen af Lissabontraktaten, jf. EU-Tidende 2007, nr. C 306 af 14. december 2007, der trådte i kraft den 1. december 2009, trådte Unionen i stedet for og efterfulgte Det Europæiske Fællesskab.

Det foreslås derfor, at henvisningerne overalt i loven til Det Europæiske Fællesskabs forordninger ændres til Den Europæiske Unions forordninger.

Den foreslåede ændring indebærer ingen materiel ændring af bestemmelserne i gødningslovens § 3, stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 2, § 5. stk. 1, § 7, 1. pkt., § 9, stk. 2, 1. pkt., § 11, stk. 1 og 3, og § 12, stk. 1, men er alene en sproglig justering af bestemmelserne som følge af ændringerne i Lissabontraktaten.

Til nr. 2.

Den gældende lov indeholder ikke en egentlig bestemmelse om lovens anvendelsesområde.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri finder det som følge af vedtagelsen af den nye gødningsforordning hensigtsmæssigt, at det tydeliggøres, at loven finder anvendelse for al produktion m.v. og tilgængeliggørelse på markedet af gødning og jordforbedringsmidler m.v., uanset om disse produkter er produceret og tilgængeliggjort på markedet i henhold til regler fastsat i Det Europæiske Unions forordninger, eller der er tale om ikke-harmoniserede gødningsprodukter.

Det foreslås derfor, at der i § 1 tilføjes et nyt stk. 1, hvorefter loven finder anvendelse for produktion m.v. og tilgængeliggørelse på markedet af produkter omfattet af lovens § 2 eller af regler fastsat i Den Europæiske Unions forordninger.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, indebærer, at loven finder anvendelse på f.eks. produktion, pakning og mærkning af produkterne omfattet af loven.

Loven vil som hidtil ikke finde anvendelse på selve anvendelsen af de af loven omfattede produkter. Tilførslen af gødning til jorden reguleres af anden lovgivning, som f.eks. lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, indebærer endvidere, at loven finder anvendelse på tilgængeliggørelse på markedet af produkterne omfattet af loven. Ved tilgængeliggørelse på markedet forstås i overensstemmelse med artikel 2, nr. 9, i den nye gødningsforordning enhver levering af et gødningsprodukt med henblik på distribution eller anvendelse på markedet som led i erhvervsvirksomhed med eller uden vederlag.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, indebærer herudover, at loven finder anvendelse for de gødningstyper, produceres og gøres tilgængelig på markedet i henhold til Den Europæiske Unions forordninger, herunder den nye gødningsforordning, med de modifikationer der følger af, at forordninger i henhold til TEUF artikel 288 er almengyldige, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Den nye gødningsforordning omfatter følgende syv kategorier af gødningsprodukter: gødninger (uorganiske, organisk-mineralske og organiske), jordforbedringsmidler, kalkningsmidler, vækstmedier, hæmmere, biostimulanter til planter og mekaniske gødningsblandinger.

Den nye gødningsforordning gælder imidlertid kun EU-gødninger, som i forordningens artikel 2, nr. 2), defineres som et gødningsprodukt, som er CE-mærket, når det gøres tilgængeligt på markedet. I modsætning til andre

harmoniseringsforanstaltninger i EU-retten hindrer den nye gødningsforordning ikke, at ikke-harmoniserede gødninger gøres tilgængelige på det indre marked i overensstemmelse med national ret og de generelle regler om fri bevægelighed i TEUF, jf. præambelbetragtning nr. 5 i den nye gødningsforordning.

Loven finder derfor også anvendelse for alle ikke-harmoniserede gødningsprodukter omfattet af lovens § 2, der produceres og gøres tilgængelige i Danmark. Loven finder således anvendelse for gødninger, komposteringspræparater, jordforbedringsmidler og produkter bestemt til anvendelse som voksemedier for planter eller fremme af optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø, planter, jord eller voksemider, jf. lovens § 2, stk. 1.

Det foreslås nedenfor i lovforslagets § 1, nr. 4, at lovens § 2, stk. 1, nr. 5, ændres, og loven vil således også finde anvendelse på produkter, der er bestemt til at stimulere planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre kendetegn ved planten eller dens rhizosfære, herunder f.eks. næringsstofudnyttelse, tolerance over for abiotisk stress, kvalitetsegenskaber og tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

Det foreslås endvidere i lovforslagets § 1, nr. 4, nedenfor, at lovens § 2, stk. 1, suppleres med en ny nr. 6, og loven vil således også finde anvendelse på produkter, der er bestemt til at forbedre frigivelsesmønstrene for næringsstoffer i et produkt, som forsyner planter med næringsstoffer, ved at forsinke eller stoppe specifikke grupper af mikroorganismers eller enzymeres aktivitet (hæmmere). For så vidt angår forslaget om ændringerne til gødningslovens § 2, nr. 1, henvises i øvrigt til punkt 3.5.2 og 3.5.3 i de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4 nedenfor.

Efter gødningslovens § 2, stk. 2, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bestemme, at reglerne i denne lov og regler fastsat i medfør heraf skal gælde for produkter, der ikke er omfattet af stk. 1, men som har samme virkning.

Ifølge bemærkningerne til § 2, stk. 2, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 4192, vil bestemmelsen kunne finde anvendelse på produkter, der sælges til andre formål, men som i stedet eller samtidig anvendes til gødning, jordforbedringsmidler, voksemedier m.v. Som eksempel nævnes stenuld, som produceres i to kvaliteter, én beregnet til isolering af huse, og én beregnet som voksemedie i drivhuse. Hvis stenulden skal anvendes som voksemedie, skal produktet opfylde gødningslovens bestemmelser.

Med den foreslåede formulering af gødningslovens § 1, stk. 1, vil loven således også finde anvendelse på de produkter, der ikke som udgangspunkt er omfattet af stk. 1, men som har samme virkning, jf. gødningslovens § 2, stk. 2.

Loven finder endvidere anvendelse på myndighedernes tilsyn med overholdelse af af regler, der er fastsat for ikke-harmoniserede gødningsprodukter samt for den markedsovervågning, der skal gennemføres for EU-gødningsprodukter samt på myndighedernes håndhævelse af reglerne.

Ved § 3 i lov nr. 2214 af 29. december 2020 blev gødningsloven suppleret med bestemmelser i bl.a. §§ 6 a og b, med henblik på at opfylde de danske forpligtelser i henhold til markedsovervågningsforordningen for så vidt angår produkter omfattet af gødningsforordningen, jf. markedsovervågningsforordningens bilag I, nr. 14. Ændringerne i gødningsloven indebar en styrkelse af kontrollen med de produkter, der er omfattet af gødningsforordningen.

De omtalte ændringer til gødningsloven omfatter alle de produkter, der er omfattet af loven, og således også ikke-harmoniserede produkter. Der henvises til de almindelige bemærkninger punkt 3.1.3, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 95, som fremsat, side 10.

Som konsekvens af den foreslåede indsættelse af de nye stykker i § 1, bliver stk. 1 herefter til stk. 2.

Til nr. 3

Det fremgår af gødningslovens § 1, at produkter omfattet af loven skal opfylde de bestemmelser, der er fastsat efter §§ 2-4, have en dokumenterbar virkning, være af god handelsmæssig kvalitet og må ikke ved normal brug have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planter sundhed eller for miljøet og må ikke udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed.

For så vidt angår EU-gødningsprodukter, så er kravene til produkterne, herunder de krav, der er fastsat i gødningslovens § 1, fuldt ud regulerede af den nye gødningsforordning. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri finder det derfor hensigtsmæssigt, at det tydeliggøres i bestemmelsen, at den ikke finder anvendelse i det omfang, der er tale om gødningsprodukter, der er reguleret i henhold til EU-forordninger inden for lovens område.

Det foreslås derfor, at gødningslovens § 1, stk. 1, der bliver stk. 2, ændres således, at produkter omfattet af loven, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions forordninger, skal have en dokumenterbar virkning, være af god handelsmæssig kvalitet og må ikke ved normal brug have en skadelig virkning for menneskers, dyrs eller planter sundhed eller for miljøet og må ikke udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed.

Selv om det ikke længere fremgår eksplicit af bestemmelsen, så forudsættes det, at de produkter, der er omfattet af loven og gøres tilgængelig på markedet, lever op til de kvalitetskrav m.v. der i øvrigt er fastsat med hjemmel i loven.

Til nr. 4

Efter gødningslovens § 2, stk. 1, nr. 5, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til fremme af optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø, planter, jord eller voksemedier.

Produkter til fremme af optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø, planter, jord eller voksemedie består af kvælstofsamlende mikroorganismer, der lever i symbiose med planterne og omdanner luftens kvælstof til plantetilgængeligt næringsstof, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 4180f.

Det foreslås, at gødningslovens § 2, stk. 1, nr. 5, ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt nr. 5 og 6.

Det foreslås, med det foreslåede § 2, *stk. 1, nr. 5*, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til at stimulere planter næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre kendetegn ved planten eller dens rhizosfære, herunder f.eks. næringsstofudnyttelse, tolerance over for abiotisk stress, kvalitetsegenskaber og tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

Baggrunden for forslaget er, at Landbrugsstyrelsen de senere år har oplevet en stigning i mængden af produkter, som søges anmeldt til styrelsen med henblik på salg, og som af producenterne bliver betegnet som biostimulan-

ter, samt en stigning i antallet af henvendelser fra erhvervsdrivende, der ønsker at forhøre sig om, hvilke regler der gælder for markedsføring af biostimulanter i Danmark.

Fælles karakteristika for denne gruppe af produkter er, at de har en positiv indvirkning på planters næringsstofprocesser uden at denne effekt kan tilbagesføres til produktets indhold af plantenæringsstoffer.

Podekulturer, der allerede er reguleret i gødningsbekendtgørelsen, er en form for biostimulant i og med, at podekulturer fremmer optagelsen af næringsstoffer fra rhizosfæren, og dermed fremmer plantens vækst, men begrebet biostimulanter er altså bredere end den produktkreds, der på nuværende tidspunkt reguleres i gødningsloven.

Betegnelsen biostimulant dækker dog også over en lang række produkter med andre virkningsmekanismer end fremme af tilgængeligheden eller optaget af næringsstoffer. Det drejer sig f.eks. om øgning af planters tolerance over for abiotisk stress (f.eks. salt-, tørke-, varme- og/eller kuldestress) og øgning af plantens kvalitetsegenskaber. Produkter kan også have flere virkningsmekanismer samtidig.

Den nye gødningsforordning regulerer biostimulanter som EU-gødningsprodukter, hvis de markedsføres efter reglerne i forordningen.

Af forordningens bilag 1, del II, følger det, at en biostimulant er et EU-gødningsprodukt, hvis funktion er at stimulere planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre et eller flere af følgende kendetegn ved planten eller planterhizosfæren: a) næringsstofudnyttelse, b) tolerance over for abiotisk stress, c) kvalitetsegenskaber, eller d) tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

Ministerens vil ved udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse kunne afgrænse, hvilke produkter der omfattes af reguleringen. Det er aktuelt hensigten, at der i medfør af bestemmelsen skal fastsættes regler for biostimulanter med de samme karakteristika som de biostimulanter, der er omfattet af den nye gødningsforordning. Det drejer sig om biostimulanter, hvis funktion er at stimulere planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre et eller flere af følgende kendetegn ved planten eller planterhizosfæren: a) næringsstofudnyttelse, b) tolerance over for abiotisk stress, c) kvalitetsegenskaber, eller d) tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren. Ministerens

beføjelse er dog ikke begrænset til at omfatte produkter med disse kendetegn.

Ministeren vil med hjemmel i den foreslåede bestemmelse endvidere kunne afgrænse de produkter, der reguleres, så der ikke sker uhensigtsmæssig overlap til anden regulering. Det kan f.eks. være afgrænsning i forhold til produkter, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (herefter omtalt som pesticidforordningen). Produkter, der falder ind under pesticidforordningen, idet deres funktion f.eks. er at beskytte planter mod skadegørere eller at forebygge angreb af sådanne skadegørere, påvirke planter livsprocesser, f.eks. ved at indvirke på planternes vækst, på anden måde end som næringsstof eller biostimulant eller at ødelægge uønskede planter, vil således kunne udeholdes for produkter omfattet af regler fastsat efter den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 5.

Det er hensigten, at der fastsættes regler om anmeldelse og mærkning, som det også kendes i dag for podekulturer, men med udvidelsen af produktområdet vil der formentlig blive behov for, at der i forbindelse med anmeldelsen indsendes yderligere oplysninger om produktet. Det kan f.eks. være oplysninger, der skal bidrage til at afklare, hvordan produktet virker og indholdet af stoffer i produktet med henblik på at sikre den ovenfor nævnte demarkation i forhold til anden regulering.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse alene kunne fastsættes regler for ikke-harmoniserede biostimulanter m.v. Biostimulanter, der markedsføres efter den nye gødningsforordning, vil være EU-gødningsprodukter, og de vil være omfattet af reglerne i gødningsforordningen.

De administrative beføjelser, der er tillagt ministeren efter gødningslovens kapitel 2, vil også finde anvendelse på produkter, der er fastsat regler for, efter de foreslåede § 2, stk. 1, nr. 5. Det drejer sig f.eks. om beføjelserne i lovens § 5 og § 6 til at meddele forbud og påbud. Der vil også efter lovens § 7 kunne fastsættes regler om tilsyn og kontrol med overholdelse af krav til de pågældende produkter, og der vil i medfør af lovens § 13, stk. 2, kunne fastsættes regler om straf.

Der foreslås indsat et nyt § 2, stk. 1, nr. 6, hvorefter ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til at forbedre frigivelsesmønstrene for næringsstoffer i et produkt, som forsyner planter med næringsstoffer, ved at forsinke

eller stoppe specifikke grupper af mikroorganismers eller enzymeres aktivitet.

Bestemmelsen er ny og den vedrører hæmmere. Hæmmere er en samlebetegnelse for nitrifikationshæmmere, denitrifikationshæmmere og ureasehæmmere.

Baggrunden for forslaget er, at det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at det er hensigtsmæssigt, hvis der i gødningslovens § 2 gives mulighed for at fastsætte nationale regler for den samme kreds af produkter, som det er tilfældet i gødningsforordningen. Derved vil der gælde produktkrav for samme kreds af produkter, uanset om der er tale om et EU-gødningsprodukt eller et ikke-harmoniseret gødningsprodukt, hvilket vil være en lovgivningsmæssig forenkling.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udnyttet, hvis der i lyset af den nye forordnings ikrafttræden viser sig behov for også at regulere ikke-harmoniserede hæmmere. Det vil f.eks. kunne være i form af effektivitets- og mærkningskrav, som det også kendes fra forordningen.

Hæmmere, der er tilsat et gødningsprodukt, og som ikke markedsføres efter reglerne i den nye gødningsforordning, vil fortsat kunne reguleres med hjemmel i lovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse alene kunne fastsættes regler for ikke-harmoniserede hæmmere. Hæmmere, der markedsføres efter den nye gødningsforordning, vil være EU-gødningsprodukter, og de vil være omfattet af reglerne i gødningsforordningen.

De administrative beføjelser, der er tillagt ministeren efter gødningslovens kapitel 2, vil også finde anvendelse på produkter, der er fastsat regler for, efter de foreslåede § 2, stk. 1, nr. 6. Det drejer sig f.eks. om beføjelserne i lovens § 5 og § 6 til at meddele forbud og påbud. Der vil også efter lovens § 7 kunne fastsættes regler om tilsyn og kontrol med overholdelse af krav til de pågældende produkter, og der vil i medfør af lovens § 13, stk. 2, kunne fastsættes regler om straf.

Til nr. 5

Efter gødningslovens § 3, stk. 1, 1. pkt., kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven. Ministeren kan endvidere efter gød-

ningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., fastsætte de regler og iværksætte de foranstaltninger, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Efter gødningslovens § 3, stk. 2, kan ministeren fastsætte regler eller træffe bestemmelser om fravigelse af reglerne i Det Europæiske Fællesskabs direktiver, beslutninger og forordninger om forhold, der er omfattet af loven, i det omfang dette er hjemlet i retsakterne.

Bestemmelsen i § 3, stk. 1, 2. pkt., anvendes til at fastsætte de nødvendige regler om anvendelse af regler og afgørelser udstedt i tilknytning til den nye gødningsforordning. Det drejer sig f.eks. om gennemførselsretsakter, delegerede retsakter og kommissionsafgørelser.

Landbrugsstyrelsen stiller i dag krav om registrering og anmeldelse af gødningsprodukter i Gødningsregistret i forbindelse med markedsføring. Registreringen anvendes til flere formål. Registreringen anvendes til at afregne de gebyrer, der pålignes virksomhederne i forbindelse med salg af gødningsprodukter. De anvendes også til at tilrettelægge en effektiv kontrol med overholdelse af regler i gødningsloven, regler udstedt i medfør af denne og regler i den gældende gødningsforordning. Registreringen giver således Landbrugsstyrelsen et samlet overblik over, hvilke gødningsprodukter der er på markedet, i hvilke mængder og af hvilke virksomheder.

Gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt. indeholder alene hjemmel til at fastsætte de regler og iværksætte de foranstaltninger, der er nødvendige for anvendelse af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven. Det er ministeriets vurdering, at der ikke hjemmel i bestemmelsen til at fastsætte regler om registrering m.v., der supplerer forordninger, men som ikke snævert set er en nødvendig forudsætning for anvendelsen af disse.

Det er endvidere ministeriets vurdering, at registreringskravet er hensigtsmæssigt og at det bør kunne videreføres i det omfang, dette er i overensstemmelse med EU-retten, hvilket sikres med den foreslåede hjemmel. Det bemærkes i den sammenhæng, at EU-domstolen tidligere i sagen C-472/14 har redegjort for i hvilket omfang, der kan fastsættes nationale registreringsordninger som supplement til et område, der er harmoniseret.

I sagen, der var en præjudiciel forelæggelse, stillede den svenske højesteret EU-domstolen to spørgsmål. Det første spørgsmål drejede sig om, hvorvidt det er i strid med REACH-forordningen – og forordningens bestemmelse om fri adgang til markedet, at den, som erhvervsmæssigt indfører et kemisk produkt til Sverige, for hvilket der i henhold til REACH-forordningen er

registreringspligt for de kemiske stoffer, der indgår i det kemiske produkt, i medfør af svenske regler tillige skal anmelde produktet til Kemikalieinspektionen med henblik på registrering i det svenske produktregister.

Det andet spørgsmål drejede sig om, hvorvidt den svenske anmeldelsespligt var i strid med artikel 34 og 36 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) (forbud mod kvantitative indførelsesrestriktioner) henset til undtagelsen i artikel 36 TEUF (undtagelser fra forbuddet mod handelsrestriktioner).

Gødningsforordningen indeholder ikke en registreringspligt, som det er tilfældet for REACH-forordningen, men dommen er et eksempel på, at der godt kan stilles nationale krav til et produkt, der for andre forhold er harmoniseret. I den konkrete sag kom EU-domstolen frem til, at REACH-forordningen ikke er til hinder for, at der i national lovgivning fastsættes en forpligtelse for en importør af kemiske produkter til at registrere disse hos den kompetente nationale myndighed, selv om denne importør allerede er forpligtet til at registrere disse produkter hos Det Europæiske Kemikalieagentur i medfør af forordningen, forudsat at denne registrering hos den kompetente nationale myndighed ikke udgør en forudgående betingelse for markedsføringen af de nævnte produkter, at registreringen vedrører andre oplysninger end dem, der kræves ved forordningen, og at registreringen bidrager til at gennemføre de mål, der forfølges med denne.

For så vidt angår det andet spørgsmål fandt EU-domstolen, at registreringspligten udgjorde en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion, jf. TEUF artikel 34.

Domstolen fandt samtidig, at registreringspligtens formål, der er knyttet til forordningens formål, som tilsigter at sikre et højt beskyttelsesniveau for menneskers sundhed og miljøet, kan begrunde eventuelle hindringer for den frie bevægelighed for varer, og at registreringspligten var egnet til at opnå det tilsigtede formål og ikke skulle gå ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at opnå dette.

Domstolen fandt derefter, at TEUF artikel 34 ikke var til hinder for den pågældende registreringspligt.

Som konsekvens af forslaget i § 1, nr. 6, hvorefter bestemmelsen i § 4 foreslås indsnævret til kun at angå regler fastsat i medfør af gødningslovens § 2 og § 3, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, foreslås det at supplere § 3 med et nyt stk. 3 hvorefter ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri for forhold omfattet

af bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., kan fastsætte supplerende regler om krav om registrering af virksomheder og anmeldelse af produkter.

Forslaget indebærer, at der med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse i gødningslovens § 3, stk. 3, kan fastsættes regler om, at erhvervsdrivende skal registrere sig, og hvordan dette skal ske. Der kan også fastsættes regler om, at gødningsprodukter skal anmeldes til Landbrugsstyrelsen, hvordan dette skal ske og inden for hvilken frist.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 6, nedenfor.

Til nr. 6

Efter gødningslovens § 4 kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri ved fastsættelse af regler efter lovens § 2 og § 3 fastsætte regler om produkternes indhold, herunder grænseværdier for uønskede stoffer, produkternes sammensætning og kvalitet m.v., pakning og mærkning, registrering og godkendelse af betegnelse og mærkning m.v., registrering af produktionsvirksomheder, forhandlere, importører og distributører af gødning og jordforbedringsmidler m.v. og regnskab over produktion, køb, import, salg og lager.

Formålet med bestemmelsen i gødningslovens § 4 er at afgrænse bemyndigelserne til at fastsætte regler for gødningsprodukter mv. med hjemmel i lovens § 2 og § 3, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, og gøre det muligt at fastsætte supplerende regler for så vidt angår Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af loven, som ministeren efter gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt. er bemyndiget til at fastsætte.

Det fremgår af artikel 3, stk. 1, i den nye gødningsforordning, at medlemsstaterne af grunde, der vedrører sammensætning, mærkning eller andre aspekter omfattet af forordningen, ikke må hindre tilgængeliggørelse på markedet af EU-gødningsprodukter, der opfylder bestemmelserne i forordningen.

For at der fremover ikke kan herske tvivl om overensstemmelsen med artikel 3, stk. 1, i den nye gødningsforordning, foreslås det at tilpasse ordlyden af gødningslovens § 4 således, at ministerens bemyndigelse i bestemmelsen indskrænkes til kun at kunne anvendes i forbindelse med fastsættelse af regler efter § 2 og § 3, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2.

Ændringen indebærer, at der ikke fremover kan fastsættes supplerende regler til Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven med hjemmel i gødningslovens § 4, samtidig med, at der fastsættes regler i medfør af bemyndigelsen i gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., der er nødvendige for anvendelse af forordningerne. Ændringen indebærer også, at gødningslovens § 4 ikke udgør en begrænsning i forhold til hvilke regler, der kan fastsættes med hjemmel i gødningslovens § 3, stk. 1, 2. pkt.

Som det fremgår af forslaget i § 1, nr. 5, så foreslås det, at bestemmelsen i gødningslovens § 3 suppleres med et nyt stk. 3, hvorefter der for så vidt angår forhold omfattet af § 3, stk. 1, 2. pkt., kan fastsættes supplerende regler om krav om registrering af virksomheder og anmeldelse af produkter.

Der henvises til bemærkningerne til afsnit 3.3, og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 7

Det følger af gødningslovens § 6, at hvis der er en begrundet formodning om, at et bestemt produkt omfattet af loven udgør en sikkerheds- eller sundhedsfare for mennesker, dyr eller planter eller en risiko for miljøet, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri forbyde salg og anvendelse af produktet, indtil resultatet af en iværksat undersøgelse foreligger.

Det foreslås, at bestemmelsen ændres således, at hvis der er begrundet formodning om, at et bestemt produkt omfattet af lovens § 2 udgør en sikkerheds- eller sundhedsfare for mennesker, dyr eller planter eller en risiko for miljøet, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, medmindre andet er fastsat ved forordning, forbyde salg og anvendelse af produktet, indtil resultatet af en iværksat undersøgelse foreligger.

Ændringen tydeliggør, at der ikke med hjemmel i bestemmelsen kan nedlægges forbud mod salg eller anvendelse af EU-gødningsprodukter, idet håndtering af EU-gødningsprodukter, der udgør en risiko, skal behandles efter regler fastsat i artikel 38-40 i den nye gødningsforordning.

Til nr. 8

Efter gødningslovens § 9 a, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i

forbindelse med anmeldelse af produkter efter regler fastsat i medfør af § 4, nr. 3, registrering af virksomheder efter regler fastsat i medfør af § 4, nr. 4, og afgivelse af oplysninger efter regler fastsat i medfør af § 9, til brug for hel eller delvis fastlæggelse af virksomhedens betaling af udgifter ved kontrol og administration af loven.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan ministeren fastsætte regler om, at ministeren ved henvendelser til virksomheder om forhold, der er omfattet af regler fastsat i medfør af stk. 1, alene anvender digital kommunikation.

Ministeren kan, jf. bestemmelsens stk. 3, for den kommunikation, der er nævnt i stk. 1, fastsætte regler om vilkår for anvendelse af digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Det følger af gødningslovens § 9 a, stk. 4, at ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med den kommunikation, der er nævnt i stk. 2, uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Efter bestemmelsens stk. 5 kan ministeren fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Miljø- og Fødevarerministeriet som afsender.

Endeligt følger det af gødningslovens § 9 a, stk. 6, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri finder det uhensigtsmæssigt, at hjemlen til digitalisering i lovens § 9 a alene omfatter kommunikation om visse fast definerede emner i loven. Bestemmelsen bør efter ministeriets vurdering formuleres således, at den kan omfatte al kommunikation mellem ministeriet og virksomhederne om forhold omfattet af loven.

Samtidig finder ministeriet, at der er behov for at opdatere bestemmelsen i lyset af bl.a. forvaltningslovens § 32 b.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen nyaffattes således, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri efter § 9 a, stk. 1, kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og

Fiskeri om forhold, der er omfattet af loven eller af regler fastsat i medfør heraf eller af Den Europæiske Unions forordninger, skal foregå digitalt.

Ministeren vil kunne anvende den foreslåede bemyndigelse både på enkelt-områder, efterhånden som det skønnes hensigtsmæssigt, at der indføres krav om digital kommunikation og generelt for større områder.

Det foreslåede krav om at kommunikation skal foregå digitalt, er en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der formfritid for virksomheden eller borgere til at henvende sig til offentlige myndigheder, som virksomheden eller borgeren vil. Dette følger bl.a. af lovbetegningerne til lov nr. 215 af den 22. april 2002 om ændring af forvaltningsloven, jf. Folketingstidende 2001-02/2, tillæg A, s. 2062 ff.

Kravet om digital kommunikation kan udmøntes således, at skriftlige henvendelser m.v. om forhold, som er omfattet af loven eller af regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger, ikke anses for behørigt modtaget, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis en henvendelse sendes på en anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt i forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndigheden har pligt til at vejlede om, hvorledes manglerne kan afhjælpes. Kun hvis der f.eks. inden for en fastsat frist ikke er rettet op på de mangler, som den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan henvendelsen afvises, eller oplysninger anses for ikke at være modtaget.

Det er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikation er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis begrundelse.

Ministeren vil i bekendtgørelserne, der udmønter bemyndigelsen i § 9 a, stk. 1, kunne fastsætte, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt, og om hvilke forhold og på hvilken måde kommunikation skal foregå.

Ministeren vil inden for rammerne af bemyndigelsen endvidere kunne fastsætte regler om betingelser for undtagelse fra pligten til at kommunikere digitalt.

Gødningsloven retter sig mod erhvervsdrivende, og det forventes, at virksomhederne som udgangspunkt har tilstrækkelige forudsætninger for at anvende digital kommunikation allerede i dag. Der kan dog med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i stk. 1 fastsættes regler om undtagelse fra de fastsatte krav. Det forventes dog, at undtagelse kun undtagelsesvist vil blive meddelt. Det kunne f.eks. være i situationer, hvor en udenlandsk virksomhed ikke har mulighed for at anvende et givent IT-system eller bringe sig i en situation, hvor virksomheden kan anvende IT-systemet.

Et krav om obligatorisk digital kommunikation vil finde anvendelse parallelt med lov om offentlig digital post, hvorefter virksomheder og private som hovedregel er forpligtede til at have en digital postkasse til brug for modtagelse af digital post fra det offentlige, herunder fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Kommunikationen vil derfor kunne foregå mellem virksomhed og myndighed ved brug af de digitale postkasser.

For så vidt angår fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post, henvises der i det hele til de regler, som Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen) har fastsat om henholdsvis fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v. og fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer samt fysiske personer med erhvervsaktiviteter for tilslutning til Offentlig Digital Post. Fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post medfører ikke samtidig en undtagelse for pligten fastsat i medfør af gødningsloven.

Det forhold, at en virksomhed oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin eID eller lignende eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende selv at overvinde, kan som udgangspunkt ikke føre til en undtagelse fra pligten til at anvende digital kommunikation. Dog vil det være mulighed for at ansøge om dispensation i helt ekstraordinære situationer, hvor det på grund af akut opståede omstændigheder i en kort periode ikke er muligt at kommunikere digitalt, hvor dette er muligt inden for EU-rettens rammer.

Ministeren vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne ekstraordinære tilfælde, hvor en virksomhed eller en borger anmoder om undtagelse.

Det foreslås i § 9 a, stk. 2, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og eID og lignende.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om anvendelse af eID eller lignende i forbindelse eksempelvis digitale selvbetjeningsløsninger og IT-portaler for at sikre, at myndighederne har sikkerhed for, at afsenderen er den, som vedkommende giver sig ud for at være. Der vil også kunne fastsættes regler om brug af fælleseuropæiske IT-systemer ved ansøgning.

De foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 1 og 2, indebærer, at der i forbindelse med fastsættelse af krav om digital kommunikation tillige kan fastsættes krav om f.eks. anvendelse af bestemte IT-systemer, herunder særlige portalløsninger og særlige digitale formater som elektroniske formularer og skemaer og særlige digitale formater m.v. Den nærmere specificering af disse krav vil blive udmøntet i bekendtgørelserne, som udstedes i medfør af bestemmelserne i § 9 a.

Myndighederne vil skulle iagttage de databeskyttelsesretlige regler i forbindelse med håndtering af personoplysninger, som indsendes digitalt, samt ved udviklingen og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger. De centrale regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger findes i databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

De IT-systemer, der i medfør af den foreslåede bestemmelse kan stilles krav om anvendelse af, vil være udformet således, at de er i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 25 om databeskyttelse gennem design, hvorefter den dataansvarlige allerede fra tidspunktet, hvor midler for behandlingen fastlægges, skal gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger, som er designet med henblik på at sikre en effektiv implementering af de grundlæggende databeskyttelsesprincipper. Derudover gælder det efter databeskyttelsesforordningens artikel 32, stk. 1 og 2, at den dataansvarlige og databehandlende skal gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til de foreliggende risici.

Slutteligt foreslås det fastsat i § 9 a, stk. 3, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Bestemmelsen indebærer, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt

med indholdet af meddelelsen. Der er således principielt tale om samme retsvirkninger som ved fysiske breve, der lægges i en modtagers fysiske postkasse.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om adressaten for myndighedernes meddelelse har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtagere af en meddelelse, som myndigheden har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne eID til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls osv.), som afviser at modtage meddelelser.

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, at vedkommende har mistet koden til sin eID eller oplever lignende hindringer, som det er op til adressaten selv at overvinde.

En hvilken som helst kommunikation, som foretages digitalt, er omfattet af bestemmelsen. Virksomheden eller borgeren er ansvarlig for, at dennes IT-udstyr kan modtage meddelelsen.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for myndighederne på det tidspunkt, hvor disse kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem.

En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen betragter meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

IT-problemer hos myndighederne (nedbrud, midlertidige kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til myndighederne.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedernes IT-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Opstår der problemer tæt på en eventuel tidsfrist for indgivelse af meddelelsen, og kan problemet føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for myndigheden inden for en rimelig tid

efter, at forhindringen er ophørt. Tiden for at gøre meddelelsen tilgængelig for myndigheden vil således ikke kunne trækkes unødigt ud, hvis meddelelsen skal kunne anses for modtaget rettidigt.

Det vil således ikke komme virksomheden eller borgeren til skade, at meddelelsen modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndighederne.

Til nr. 9

Efter gødningslovens § 10 a, stk. 1, kan afgørelser truffet i henhold til gødningsloven eller regler udstedt i medfør heraf, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, og 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Efter § 1 i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet (herefter klagenævnsløven) er Miljø- og Fødevareklagenævnet klagemyndighed for administrative afgørelser, i det omfang det fastsættes i den øvrige lovgivning.

Det fremgår af bemærkningerne til klagenævnsløvens § 1, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L nr. 44 som fremsat, side 34, at nævnet skal behandle og afgøre klager over administrative afgørelser inden for Miljø- og Fødevareministeriets ressortområde, i det omfang dette følger af sektorlovgivningen i øvrigt. Det fremgår, at på fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet vil klager til nævnet over afgørelser truffet bl.a. i medfør af direkte anvendelige EU-retsakter også blive omfattet af nævnets opgave som den øverste administrative rekursinstans.

Ved kongelig resolution af 19. november 2020, jf. bekendtgørelsen nr. 1946 af 25. november 2020 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene blev det hidtidige Miljø- og Fødevareministerium opdelt i henholdsvis et Ministerium for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvortil der blev henlagt sager vedrørende landbrug, herunder økologi, fødevaresikkerhed, fødevaresundhed og fødevareforsyning, dyrevelfærd, inklusive de til områderne hørende institutioner m.v., samt sager vedrørende fiskeri, og et Miljøministerium. Ressortændringen indebærer dog ingen materiel ændring i Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence som klagemyndighed.

Det foreslås, at bestemmelsen i gødningslovens § 10 a, stk. 1, ændres således, at bestemmelsen giver adgang til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til gødningsloven, regler udstedt i medfør af gødningsloven eller i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter.

Forslaget indebærer, at det fremover vil fremgå direkte af ordlyden af bestemmelsen i gødningslovens § 10 a, stk. 1, at klageadgangen også omfatter afgørelser truffet i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter.

Med den foreslåede tilpasning af bestemmelsen tydeliggøres, at klageadgangen efter gødningsloven også omfatter afgørelser truffet i henhold til f.eks. bestemmelser i en EU-forordning, som forudsat i forbindelse med vedtagelsen af klagenævnsløven. Den foreslåede ændring indebærer dermed ikke en materiel ændring af selve klageadgangen, men er alene en sproglig supplerende af bestemmelsen.

Den foreslåede formulering af bestemmelsen svarer til ordlyden af klagebestemmelser i anden lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris ressortområde, f.eks. § 23, stk. 1, i lov om planter og plantesundhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1132 af 3. juli 2020.

Til nr. 10.

Efter § 13, stk. 2, 2. pkt. kan der i regler, der udstedes i medfør af gødningsloven, fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, der er omfattet af loven.

Med vedtagelsen af Lissabontraktaten, jf. EU-Tidende 2007, nr. C 306 af 14. december 2007, der trådte i kraft den 1. december 2009, trådte Unionen i stedet for og efterfulgte Det Europæiske Fællesskab.

Det foreslås derfor, at henvisningen til Det Europæiske Fællesskab i gødningslovens § 13, stk. 2, 2. pkt., ændret til Den Europæiske Union.

Den foreslåede ændring indebærer ingen materiel ændring af bemyndigelsesbestemmelsen, men er alene en sproglig justering af bestemmelsen som følge af ændringerne i Lissabontraktaten.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2022.

Gødningsloven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de afvigelser, de særlige grønlandske forhold tilsiger. Loven er aktuelt ikke sat i kraft for Grønland.

Gødningslovens anordningshjemmel vil også omfatte de ændringer af loven, der foreslås med dette lovforslag.

Det foreslås i *stk. 2*, at de regler, der er fastsat i medfør af § 2, stk. 1, nr. 5, som foreslås ændret i lovforslagets § 1, nr. 4, og gødningslovens § 4, som foreslås ændret i § 1, videreføres, indtil de ophæves eller erstattes af nye regler. Det drejer sig om følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 862 af 27. august 2008 om gødning og jordforbedringsmidler m.v.
- Bekendtgørelse nr. 863 af 27. august 2008 om begrænsning af salg af gødning der indeholder ammoniumnitrat

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 16 af 4. januar
2017, som ændret ved § 3 i lov nr.
2214 af 29. december 2020, fore-
tages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Det
Europæiske Fællesskabs« til:
»Den Europæiske Unions.

2. I § 1 indsættes før stk. 1 som
nye stykker:

»Loven finder anvendelse for
produktion m.v. og tilgængelig-
gørelse på markedet af produkter
omfattet af § 2 eller af regler fast-
sat i Den Europæiske Unions for-
ordninger.

Stk. 2. Loven finder endvidere
anvendelse på markedsovervåg-
ning af de produkter, der er
nævnt i stk. 1.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 3.

§ 1. Produkter omfattet af denne lov
skal opfylde de bestemmelser, der er
fastsat efter §§ 2-4, have en dokumen-
terbar virkning, være af god handels-
mæssig kvalitet og må ikke ved nor-
mal brug have en skadelig virkning
for menneskers, dyrs eller planter
sundhed eller for miljøet og må ikke

3. I § 1, *stk. 1*, der bliver stk. 2,
ændres »Produkter omfattet af
denne lov skal opfylde de be-
stemmelser, der er fastsat efter §§
2-4,« til: »Produkter omfattet af
denne lov skal, medmindre andet
er fastsat i Den Europæiske Uni-
ons forordninger,«.

udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed.

§ 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle produkter, der er bestemt til:

1)-4) ---

5) Fremme af optagelsen af næringsstoffer ved podning på frø, planter, jord eller voksemedier.

4. § 2, stk. 1, nr. 5, ophæves, og i stedet indsættes:

»5) At stimulere planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre kendetegn ved planten eller dens rhizosfære, herunder f.eks. næringsstofudnyttelse, tolerance over for abiotisk stress, kvalitetsegenskaber og tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

6) At forbedre frigivelsesmønstrene for næringsstoffer i et produkt, som forsyner planter med næringsstoffer, ved at forsinke eller stoppe specifikke grupper af mikroorganismers eller enzyms aktivitet.«

Stk. 2. ---

§ 3. ---

Stk. 2. ---

5. I § 3 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* For forhold omfattet af stk. 1, 2. pkt., kan ministeren

fastsætte supplerende regler om krav om registrering af virksomheder og anmeldelse af produkter.«

§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan ved fastsættelse af regler efter § 2 og § 3 fastsætte regler om
1)-5) ---

§ 6. Er der en begrundet formodning om, at et bestemt produkt omfattet af denne lov udgør en sikkerheds- eller sundhedsfare for mennesker, dyr eller planter eller en risiko for miljøet, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri forbyde salg og anvendelse af produktet, indtil resultatet af en iværksat undersøgelse foreligger.

§ 9 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med anmeldelse af produkter efter regler fastsat i medfør af § 4, nr. 3, registrering af virksomheder efter regler fastsat i medfør af § 4, nr. 4, og afgivelse af oplysninger efter regler fastsat i medfør af § 9, til brug for hel eller delvis fastlæggelse af virksomhedens betaling af udgifter ved kontrol og administration af loven.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren ved henvendelser til virksomheder om forhold, der er omfattet af regler fastsat i medfør af stk. 1, alene anvender digital kommunikation.

6. I § 4, stk. 1, indsættes efter »§ 3«: »stk. 1, 1. pkt., og stk. 2«.

7. I § 6 indsættes efter »ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri«: », medmindre andet er fastsat ved forordning,«.

8. § 9 a affattes således:

»§ 9 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, der er omfattet af denne lov eller af regler fastsat i medfør heraf eller af Den Europæiske Unions forordninger, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og eID og lign.

Stk. 3. Ministeren kan for den kommunikation, der er nævnt i stk. 1, fastsætte regler om vilkår for anvendelse af digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med den kommunikation, der er nævnt i stk. 2, uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Stk. 6. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.«

§ 10 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4 og 8, i lov

9. I § 10 a, stk. 1, ændres »lov eller af regler udstedt i medfør her« til: »lov, regler udstedt i medfør af denne lov eller i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter«.

om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. ---

§ 13. ---

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne. I reglerne kan der endvidere fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 3. ---

10. I § 13, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »Det Europæiske Fællesskab« til: »Den Europæiske Union«.